

MINISTERIE VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID
COMMISSIE VROUWENARBEID
SECRETARIAAT

ADVIES NR. 63 VAN 9 JULI 1992 VAN DE COMMISSIE VROUWENARBEID
BETREFFENDE EEN ONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT TOT
WIJZIGING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 14 JULI 1987 HOUDENDE
MAATREGELEN TOT BEVORDERING VAN GELIJKE KANSEN VOOR
MANNEN EN VROUWEN IN DE PRIVE-SECTOR.

Inleiding.

In haar oriëntatienota inzake het beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen heeft de Minister van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen zich tot doel gesteld de positieve acties in de privé-sector te veralgemenen door ze meer in te passen in het kader van het sociaal overleg en ze verder uit te bouwen door het opzetten van geschikte ondersteuningsmaatregelen.

Om daartoe te komen werd er gewerkt aan een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 14 juli 1987 houdende maatregelen tot bevordering van gelijke kansen voor mannen en vrouwen in de privé-sector.

Zoals dit is bepaald in artikel 2 van K.B. van 2 december 1974, houdende oprichting van de Commissie Vrouwenarbeid, heeft de Minister van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen, in haar brief van 9 juni 1992, de Commissie erom verzocht een advies over desbetreffend ontwerp van koninklijk besluit uit te brengen.

Volgens de in de Commissie geldende regels werd de uit experts bestaande werkgroep voor positieve acties in de privé-sector geraadpleegd. De door deze werkgroep geformuleerde opmerkingen werden aan de Commissie Vrouwenarbeid medegedeeld.

Vaststellingen vooraf.

De Commissie Vrouwenarbeid is tot een aantal vaststellingen gekomen welke hieronder worden opgesomd.

- 1) Artikel 1 van het ontwerp van koninklijk besluit, dat voorziet in de mogelijkheid om een beroep te doen op de bijstand van de Cel Positieve Acties van de Dienst van de Collectieve Arbeidsbetrekkingen van het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid, verondersteld dat het bestaan zelf van deze cel en de bevoegdheden ervan zijn erkend en een juridische structuur hebben.

De Cel is tot stand gekomen uit een interprofessioneel akkoord tussen de sociale partners, gesloten op 18 november 1988 en medegedeeld aan de Secretaris-generaal door de Minister van Tewerkstelling en Arbeid. Dit heeft tot gevolg dat het bestaan van de Cel en de omschrijving van haar bevoegdheden niet zijn vermeld in het ministerieel besluit van 16 mei 1984 betreffende bevoegdheden van de diensten van het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid. Dit heeft eveneens tot gevolg dat er voor de Cel geen enkele specifieke budgettaire maatregel bestaat.

- 2) Artikel 1 van het ontwerp van koninklijk besluit beveelt aan dat een beroep zou worden gedaan op de Cel Positieve Acties voor "de begeleiding en de uitvoering van het gelijke-kansenplan". Door deze bewoordingen wordt de actiesfeer van de Cel beperkt tot een gedeelte van de opdrachten welke zijn omschreven in de nota van de Minister van Tewerkstelling en Arbeid aan de Administratie-generaal van de Dienst van de Collectieve Arbeidsbetrekkingen. Die opdrachten omvatten taken van technische bijstand aan de sociale bemiddelaars voor het sluiten van collectieve overeenkomsten in verband met positieve acties, taken in verband met het opzetten van positieve-actieplannen en de begeleiding ervan alsook taken op gebied van promotie en informatie.

Er dient te worden aan herinnerd dat de opdrachten van de Cel welke door de Minister van Tewerkstelling en Arbeid werden geformuleerd, gebaseerd zijn op de omschrijving ervan in advies nr. 51/1 van 5 december 1988 van het Bureau van de Commissie Vrouwenarbeid betreffende de tewerkstelling van vrouwen (steun aan positieve acties), goedgekeurd door de Commissie Vrouwenarbeid op 16 januari 1989.

- 3) Artikel 2 van het ontwerp voorziet in een artikel 5 bis krachtens welk jaarlijks verslag moet worden uitgebracht aan de Ondernemingsraad wat de onderneming betreft en aan het Paritair Comité wat de bedrijfstak betreft. Dit artikel is dus niet bestemd voor het geheel van ondernemingen bedoeld bij artikel 5 van het koninklijk besluit van 14 juli 1987. Door deze maatregel ontstaat dientengevolge een nieuwe verplichting waarvan de reikwijdte restrictief is ten aanzien van de toepassingsfeer van de overige artikelen van het besluit.
- 4) Artikel 2 van het ontwerp van koninklijk besluit preciseert niet welke de rechtsgronden zijn waarop de nieuwe verplichting steunt en evenmin de rechtsmiddelen welke zouden kunnen worden aangewend voor de toepassing ervan. Daaruit volgt dat de verantwoordelijkheid voor de initiatiefneming en de uitvoering niet is vastgelegd en dat de regels voor tenuitvoerlegging van de maatregel niet zijn gepreciseerd. Aangezien er geen begripsomschrijving wordt gegeven van het verslag over de gelijke kansen, kan men de doelstellingen en de inhoud ervan niet definiëren.
- 5) Artikel 6 van het koninklijk besluit van 14 juli 1987 bepaalt dat de algemene begeleiding van de gelijke-kansenplannen berusten bij de Ministers die Tewerkstelling en Arbeid en Maatschappelijke Emancipatie tot hun bevoegdheid hebben. De bevoegdheidsverdeling binnen de regering heeft tot gevolg dat er geen Minister meer is die de maatschappelijke emancipatie tot zijn/haar bevoegdheid heeft.

- 6) Artikel 7 van het koninklijk besluit belast de Minister van Tewerkstelling en Arbeid met de uitvoering van het besluit. De Minister van Tewerkstelling en Arbeid is thans belast met het beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen.
- 7) De Franse en de Nederlandse tekst stemmen op een aantal punten niet overeen.

Na de opmerkingen van de werkgroep te hebben gehoord en rekening houdend met bovenstaande vaststellingen, brengt de Commissie Vrouwenarbeid volgend advies uit :

De commissie Vrouwenarbeid steunt het initiatief van de Minister van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen, met betrekking tot de positieve acties in de privé-sector en moedigt haar aan om op die weg door te zetten.

De Commissie Vrouwenarbeid is van oordeel dat op de Cel Positieve Acties een beroep zou moeten kunnen worden gedaan voor nog andere opdrachten dan die welke in artikel 1 zijn opgesomd, inzonderheid de hulp die de Cel op informatiegebied kan brengen bij het sluiten van collectieve overeenkomsten.

De Commissie Vrouwenarbeid is van oordeel dat :

- er dringend maatregelen moeten worden genomen om de Cel een statuut te bezorgen waardoor het de daarmee gepaard gaande permanente financiële middelen zou kunnen genieten;
- de opdrachten van de Cel moeten worden omschreven en opgenomen in de bevoegdheden van de Dienst van de Collectieve Arbeidsbetrekkingen van het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid;
- de Cel moet kunnen beschikken over de nodige middelen, zowel qua human resources, qua instrumenten die afgestemd zijn op haar opdracht (brochure, pedagogisch materieel, gegevensbank, ...) als qua logistieke steun.

In verband met de verplichting geformuleerd in artikel 5 bis van het ontwerp van koninklijk besluit, is de Commissie Vrouwenarbeid van oordeel dat :

- het dezelfde toepassingsfeer zou moeten hebben als het K.B. van 14 juli 1987. Als dat niet het geval zou zijn, dan is artikel 5 niet de geschiktste plaats om deze nieuwe verplichting in te lassen;
- de termijnen zouden moeten gepreciseerd binnen welke het jaarlijkse verslag moet worden uitgebracht.

Dienaangaande wijst de Commissie erop dat de in de Nationale Arbeidsraad gesloten collectieve arbeidsovereenkomst tot coördinatie van de in de Nationale Arbeidsraad gesloten akkoorden en de collectieve arbeidsovereenkomsten betreffende de ondernemingsraden, algemeen verbindend verklaard bij het K.B. van 12 september 1972 en doorgaans overeenkomst nr. 9 genoemd, een geschikt instrument zou kunnen zijn voor het uitbouwen van een evaluatiesysteem voor de positieve acties. Het is immers zo dat hoofdstuk II - Opdrachten van de ondernemingsraden -, afdeling 1 - tewerkstellingsproblemen in de onderneming - van de overeenkomst en de daaraan verbonden verplichtingen het geschikte kader bieden om een situatierapport op te maken in verband met de algemene tewerkstellings- en opleidingsvoorwaarden van de vrouwen en mannen met daarbij een analyse teneinde voor elke beroeps categorie van de onderneming een evaluatie te kunnen maken van de situatie van de vrouwen en de mannen op het stuk van de indienstneming, de opleiding, de promotiekansen, de kwalificatie, de classificatie, de arbeids- en loonvoorwaarden. De Commissie wijst er evenwel op dat de huidige tekst van de overeenkomst door de Nationale Arbeidsraad opnieuw zou moeten worden onderzocht in het licht van deze criteria teneinde ze meer in overeenstemming te brengen met de nagestreefde doelstelling en aldus aan de werkgevers en de werknemers de basis te bezorgen van een echt gelijk-kansenbeleid voor vrouwen en mannen, hetgeen onontbeerlijk is voor een goed human resources management en essentieel voor de toekomst van de onderneming.

De Commissie Vrouwenarbeid stelt echter vast dat een verbetering van voornoemde overeenkomst langs de weg van het overleg binnen de Nationale Arbeidsraad, geen oplossing brengt op het ontbreken van een wettelijke basis om het maatregelenpakket in te voeren in de ondernemingen die niet onderworpen zijn aan afdeling 4 en de uitvoeringsbesluiten van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven. Hetzelfde geldt voor de invoering van die maatregelen op het vlak van de bedrijfstakken. De Commissie vestigt derhalve de aandacht van de Minister erop hoe noodzakelijk het is dat op dit gebied juridische maatregelen zouden worden genomen.

Aangezien het ontwerp van K.B. mikt op een betere toepassing van artikel 119 van hoofdstuk V van de wet van 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering, zou de verplichting tot het opmaken van een verslag moeten gekoppeld worden aan maatregelen die een bijsturing moeten teweegbrengen waar dat nodig is. De in de Nationale Arbeidsraad gesloten collectieve arbeidsovereenkomst van 9 maart 1972 zou dit component kunnen insluiten voor de ondernemingen die onder de toepassing van die C.A.O. vallen.

Tenslotte wijst de Commissie Vrouwenarbeid op de sterke uitbreiding van de taken welke behoren tot de algemene begeleiding van de gelijk-kansenplannen die berust bij de Minister van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het beleid van gelijk kansen voor mannen en vrouwen. De Commissie legt derhalve de nadruk op de onderlinge samenwerking en het vlotte informatieverkeer welke moeten gerealiseerd tussen de Commissie Vrouwenarbeid, de Cel Positieve Acties en de vertegenwoordig(st)ers van de Minister.